

Nacionālās SEPA darba grupas septītais progressa ziņojums

Nacionālās SEPA darba grupas (NSDG) septītajā progressa ziņojumā iekļauti no 2011. gada 6. maija līdz 2011. gada 30. novembrim paveiktie darbi un sniegta informācija par SEPA ieviešanas procesā Latvijā turpmāk plānotajiem darbiem.

1. NSDG sēdē 22. novembrī tika izskatīts un apstiprināts Latvijas Nacionālā SEPA plāna 3.0 versijas projekts, kurā ietverta informācija par 2011. gadā paveikto un pieņemtajiem lēmumiem: par SEPA tiešā debeta maksājumu infrastruktūras – AS "Itella Information" SEPA tiešā debeta maksājumu sistēmas – ieviešanas termiņa pagarinājumu līdz 2013. gada 1. janvārim; par SEPA saņēmēja identifikatora uzturēšanas lēmumu Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datubāzēs, sākot ar €-dienu; par Latvijas Komercbanku asociācijas (LKA) plāniem atjaunot diskusiju par SEPA atbilstīgas Finansiālu datu apmaiņas vienotā standarta (*FiDAViSta*) versijas izstrādi pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas projekta COM(2010) 775 (2010. gada 16. decembris) par tehnisko prasību noteikšanu kredīta pārvedumiem un tiešā debeta maksājumiem eiro un labojumiem Regulā (EK) Nr. 924/2009 (SEPA migrācijas beigu datuma regula) apstiprināšanas un par UNIFI (20022) XML standartam atbilstoša nacionālā standarta "klients–banka" posmā apstiprināšanu 2013. gada 1. pusgadā, kā arī par SEPA kredīta pārvedumu "banka–banka" posma ieviešanas pabeigšanas termiņa pagarinājumu līdz 2011. gada beigām; par paveikto SEPA karšu ietvara otrā posma tirdzniecības vietu drošības standarta ieviešanā, t.sk. par SEPA karšu ietvara apakšgrupas apstiprinātajām rekomendācijām visām SEPA karšu maksājumos iesaistītajām pusēm, kā arī par SEPA karšu apakšgrupas atbalstu iniciatīvai ieviest Eiropas karti un par pārmaiņām starpbanku iekšzemes karšu maksājumu apstrādē Latvijā, kuru pamatā ir divpusējas starpbanku vienošanās; par Latvijas banku pabeigto banku interneta vietņu papildināšanas darbu ar SEPA informāciju un banku darbinieku semināros iekļauto informāciju par SEPA jautājumiem. Atbilstoši minētajām pārmaiņām precizēti arī augsta līmeņa SEPA ieviešanas pasākumu priekšlikumi Latvijas Nacionālā eiro ieviešanas plāna pielikumam Nr. 1 "Pasākumu plāns vienotās Eiropas valūtas ieviešanai Latvijā".

NSDG iesniedza Latvijas Nacionālā SEPA plāna 3.0 versijas projektu un atjaunos augsta līmeņa SEPA ieviešanas pasākumu priekšlikumus Latvijas Nacionālā eiro ieviešanas plāna pielikumam Nr. 1 "Pasākumu plāns vienotās Eiropas valūtas ieviešanai Latvijā" SEPA projekta uzraudzības komitejai – Latvijas Republikas Eiro projekta Vadības komitejas Naudas un maksājumu sistēmu darba grupai tālākai virzīšanai Latvijas Republikas Ministru kabinetā Eiro projekta ietvaros.

2. Ziņojuma periodā NSDG turpināja darbu saistībā ar Eiropas Centrālās bankas izveidoto Eiropas klientu maksājumu drošības forumu (Eiropas forums). NSDG 27. jūnijā tikās ārkārtas sēdē un apsprieda Eiropas foruma aktualitātes un NSDG sagatavotās atbildes Eiropas foruma aptaujā par karšu maksājumu internetā drošību. Eiropas foruma sēdēs 20. jūnijā un 29. septembrī piedalījās Latvijas Bankas pārstāvis. 2011. gada prioritātes ir internetbanku maksājumu un karšu maksājumu internetā

drošības rekomendāciju izstrāde. Pēc rekomendāciju projekta izskatīšanas 1. decembra Eiropas foruma sēdē tiks organizētas publiskās konsultācijas ar ES dalībvalstīm.

3. SEPA karšu ietvara apakšgrupa tikās 17. augustā un 26. oktobrī. SEPA karšu apakšgrupa turpināja iepriekšējā periodā uzsāktos darbus (atbildības pārdales krāpniecisku darījumu gadījumā shēmas izstrādi, SEPA karšu ietvara otrā posma prasības tirgotājiem u.c.), kā arī apstiprināja vairākas rekomendācijas karšu maksājumos iesaistītajām pusēm:

- 12. maijā aicināja patērētājus pieteikties uz Latvijas banku bezmaksas pakalpojumu "Droši maksājumi internetā";
- 19. septembrī aicinot tirgotājus iepazīties ar informāciju par "Droša e-veikala sertifikātu", ko piešķir Latvijas Tirgotāju asociācija.

4. No 23. maija līdz 20. augustam NSDG piedalījās Eiropas Maksājumu padomes (EPC) organizētajās konsultācijās par pārmaiņām EPC shēmu rokasgrāmatās. LKA SEPA darba grupa 28. jūnija sēdē izskatīja ierosinājumus un formulēja banku kopējo viedokli, kas tika nosūtīts NSDG. Kopējais Latvijas viedoklis tika nosūtīts 19. augustā.

5. NSDG sniedza viedokli par SEPA migrācijas beigu datuma regulas projektu Latvijas Republikas Finanšu ministrijas un Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas finanšu atašeiem.

6. 18. maijā un 9. novembrī notika Eiropas Komisijas organizētais Nacionālo SEPA koordinācijas komiteju ES forums, kurā piedalījās Latvijas Bankas pārstāvis. Galvenie diskutētie jautājumi bija par SEPA pamatproduktu migrācijas progresu, SEPA komunikācijas aktivitātēm un SEPA pārvaldi.

7. SEPA komunikācijas procesā tika organizēti šādi pasākumi:

- 20. maijā Latvijas Republikas Finanšu ministrija un Valsts kase rīkoja SEPA semināru valsts pārvaldes iestādēm, kurā piedalījās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra un Latvijas Banka;
- 28. jūlijā atbilstoši 2011. gada maijā SIA "Factum" veiktās aptaujas "Naudas un banku sistēma Latvijā" rezultātiem tika atjaunots SEPA barometrs. Lielākā daļa (58.9%) aptaujas respondentu nebija dzirdējuši par jaunajiem eiro maksājumu instrumentiem, taču 37.2% respondentu bija dzirdējuši par SEPA. Pozitīvi var vērtēt arī to, ka salīdzinājumā ar 2010. gadu labi informēto iedzīvotāju īpatsvars pieaudzis divas reizes (no 1.7% līdz 3.4%);
- 14. septembrī un 16. novembrī SEPA Latvija interneta vietnē tika ievietotas EPC SEPA brošūras attiecīgi IT tehnoloģiju nodrošinātājiem un patērētājiem.

8. Ziņojuma periodā Latvijas maksājumu pakalpojumu sniedzēji turpināja sniegt SEPA pamatproduktu statistiku NSDG. 2011. gada 1. pusgadā 88.4% no klientu kredīta pārvedumiem eiro atbilda SEPA kredīta pārvedumu prasībām "banka–banka" posmā, 2011. gada 1. pusgada beigās 99.3% kredītkaršu un 98.7% debetkaršu emitēti atbilstoši SEPA prasībām (EMV standarts), arī 99.3% tirdzniecības vietas termināļu un visi bankomāti Latvijā atbilda EMV standarta prasībām. 74.1% karšu maksājumu iekšzemes termināļos ar iekšzemē izdotajām kartēm bija EMV atbilstīgi.

9. Nākamajā periodā NSDG turpinās darbu pie SEPA projekta koordinēšanas, t.sk. SEPA migrācijas beigu datuma regulas pieņemšanas un Latvijas Nacionālā SEPA plāna termiņu pārskatīšanas, "klients–banka"/"banka–klients" standarta un SEPA karšu ietvara otrā posma tirdzniecības vietu drošības standartu ieviešanas, komunikācijas plāna turpmāko pasākumu īstenošanas, kā arī pie klientu maksājumu drošības jautājumiem.

Katra SEPA projektā iesaistītā iestāde un uzņēmums turpina darbu saskaņā ar savu individuālo SEPA plānu.